

При освещаването на църквата „Св. Ив. Рилски“ произнася реч на български език, която впечатлява присъстващите дотолкова, че поражда идеята той да бъде избран за свещеник.

Въз основа на историческите извори, можем да уточним, че през м. януари 1850 г. той е „одяконен“, а ръкополагането му е извършено от митрополит Никифор Пловдивски. В архива на Серафим Сливенски се пази неговото „Свидетелство“ за свещеник, където е обозначено: „Филибе, януария 1-го 1850 г.“, издадено от „От Духовник Паргений Иеромонах Рилец и богоносните отци на священното съсловие“ /17/ Друго специално „Удостоверение“ с дата 7 март 1850 г., подписано от митрополит Никифор, се издава вече на поп Златан, за да свещенодейства в църквата „Св. Иван Рилски“ в квартал Кършияка. От края на 1859 г. той е свещеник в пловдивската църква „Св.Богородица“ /18/

Наред с другите си задължения, младият духовник намира за полезно и започва да работи по преводи на богослужебни издания, така необходими за утвърждаване позициите на българските духовници сред православните християни в Пловдив. За поредната книга на „Българский език“ от поп Златан съобщава известие от Пловдив, от 5 октомври 1856 г., до „Цариградски вестник“. Книгата се нарича „Добрый пастир“ и съдържа избрани поучения и слова за неделите и празниците през цялата година. Наред с това дописникът подчертава: „От само себе ся познава, колко е нужна и ще бъде полезна, особенно за священството, такъва една книга.“ Важно е да се подчертая и жестът, който отец Златан прави: „Светиня му посвяти казаната книга на Епархиалното в Пловдив Българско училище...“ /19/

Със своето родолюбие и стремеж да бъде полезен на сънародниците си, поп Златан израства като един от авторитетните и обичани духовници в този голям възрожденски център, известен с водещото си място в борбата за самостоятелна българска църква и просвещение – безспорно един определящ етап в процеса на културната еманципация на българите. Можем да посочим само един щрих от тази продължителна и непримирима борба, свързана конкретно с Пловдив, със заточението през 1861 г. в Света гора на тогавашния Пловдивски митрополит Паисий. В дописка, изпратена до в. „Дунавски лебед“, се изразява категоричната позиция на мнозинството православни християни в града, които отхвърлят предложението за помирение с гръцката Патриаршия: „На вечерта в същия ден правителството събра някои от народа и им прочел точките, които им дава патриарха и да ся помирят, но